

Kuzey Kıbrıs – Güney Kıbrıs Fiyat Araştırması

Belgin Özoğul

Mayıs 2026

1. Giriş

Sayın Üyelerimiz, Değerli Paydaşlar ve Kamuoyu,

Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak, ekonomimizin nabzını tutmak ve rekabet gücümüzü bilimsel verilerle ortaya koymak amacıyla düzenli olarak gerçekleştirdiğimiz "**Kuzey-Güney Fiyat Karşılaştırması**" çalışmamızın Mayıs 2026 raporunu sizlerle paylaşıyoruz.

Küresel ekonomik dalgalanmaların ve döviz kurlarındaki hareketliliğin damga vurduğu bir dönemden geçmekteyiz. Araştırmanın yapıldığı dönemde Euro/TL kuru **51,60 TL** gibi tarihi bir seviyeye ulaşmıştır. Kamuoyunu bilgilendirmek ve topluma doğruları anlatmak amacıyla, tarafsızlığı ve bilimselliğiyle tanınan bağımsız bir danışmanlık kuruluşuna, Tüketici Fiyat Endeksi dikkate alınarak oluşturulan ürün gruplarının Kuzey-Güney Kıbrıs arasındaki fiyat farklılıklarının araştırılması görevi verilmiştir.

Hazırlanan raporumuz, sanayicimizin ve yerli üretimimizin ülke ekonomisi için neden vazgeçilmez bir "sigorta" olduğunu açıkça kanıtlamaktadır.

Araştırmamızın sonuçları, Tüketici Fiyat Endeksi dikkate alınarak incelenen 74 temel üründen oluşan sepetin **%79,5'inin** Kuzey'de daha uygun fiyatlarla tüketiciye sunulduğunu göstermektedir. Bu tablo, sadece bir fiyat farkı değil, aynı zamanda yerel üretimin yüksek kur baskısı altındaki direncinin bir göstergesidir.

Raporumuzun da altını çizdiği üzere:

- **Yerli üretim**, ithal ürünlerin döviz odaklı fiyat baskısına karşı en güçlü kalkanımızdır.
- **Fiyat istikrarı**, raflardaki ürünün yerli olmasıyla doğrudan ilintilidir.
- **Ekonomik sürdürülebilirlik**, sanayicimizin desteklenmesiyle mümkündür.

Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak temel vizyonumuz; yerli üretimi teşvik ederek sadece tüketici refahını korumak değil, aynı zamanda istihdamı ve ekonomik direncimizi artırmaktır. Bu rapor, politika yapıcılara yerli üretimin desteklenmesinin bir tercih değil, ekonomik bir zorunluluk olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır.

Bu vesileyle, her türlü zorluğa rağmen üretmekten vazgeçmeyen sanayicilerimize teşekkür eder, raporumuzun tüm ilgililer için yol gösterici olmasını dilerim.

Saygılarımla,

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Ali Kamacıoğlu

“yerli üretimi yapılan ürün grubunda ucuzluk oranının %90'a yükselmesi; hellimden süte, yumurtadan temizlik ürünlerine kadar sanayicimizin, halkımızın alım gücünü korumak adına ne denli stratejik bir sorumluluk üstlendiğini teyit etmektedir”

2. Ürün Sepeti ve Karşılaştırma Yöntemi

Çalışmada 74 üründen oluşan bir tüketim sepeti kullanılmıştır. Bu sepet 2013, 2015 ve 2016 yıllarında kullanılan sepetin aynıdır. Karşılaştırma yapılırken birebir aynı marka bulunmayan ürünlerde benzer ürün kategorileri dikkate alınmıştır.

Fiyatlar üç şekilde değerlendirilmiştir:

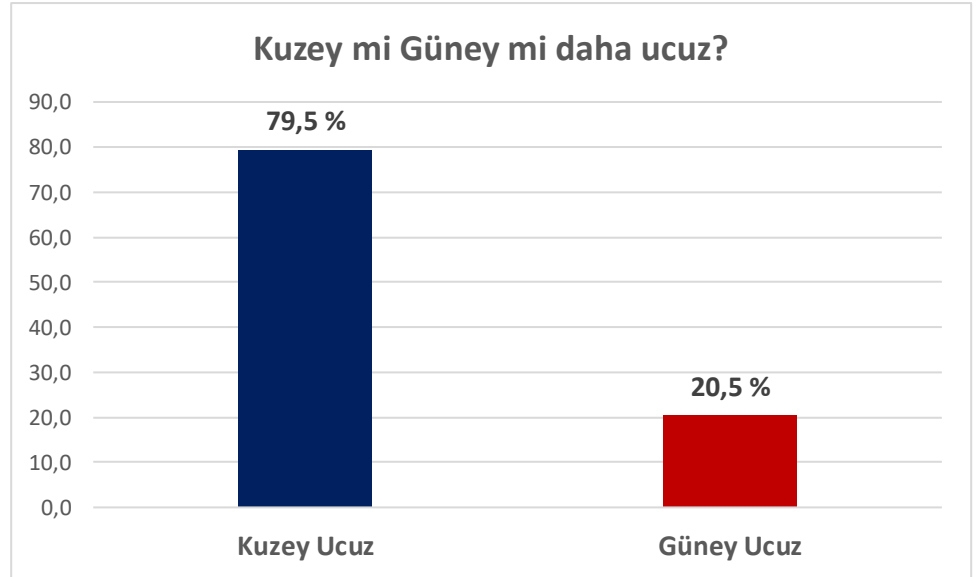
- Kuzey daha ucuz
- Güney daha ucuz
- Fiyatlar birbirine yakın

Fiyatların çok yakın olduğu durumlarda eğer kuzeyde daha ucuzsa Kuzey'de daha ucuz olarak değerlendirilmiştir.

Veri toplama, 13 Şubat- 26 Mart 2026 tarihleri arasında Kuzey ve Güney Kıbrıs'taki perakende satış noktalarında eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. Kaynak veri: Prologue Consulting Ltd.

3. Genel Sonuçlar

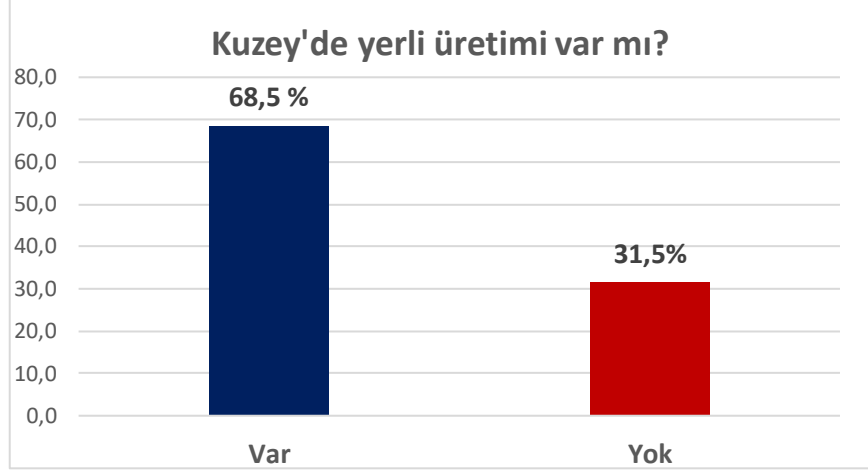
Kuzey'deki ürünler ağırlıklı olarak güneye kıyasla daha ucuzdur. Ürün sepeti içerisinde olan ürünlerin %79,5'inin Kuzey'de daha ucuz olduğu belirlenmiştir. Bu durum özellikle temel gıda ve bazı temizlik ürünlerinde belirgin şekilde görülmektedir.

Kaynak : Prologue Consulting Ltd

“Yerli üreticilerin varlığı, ithalatçıları fiyatlandırma stratejilerini revize etmek zorunda bırakmaktadır. Yerli üretici fiyatı aşağıda tuttuğunda, ithalatçı da rekabet edebilmek için kar marjını minimumda tutmak zorunda kalmaktadır. Yerli alternatifsiz ürünlerde bu rekabetçi baskı ortadan kalkmakta, fiyatlandırma marjı serbestçe genişlemektedir.”

Bu dönem tüketim sepetimiz içerisinde bulunan ürünlerin %68,5'inin yerli üretimi mevcuttur.

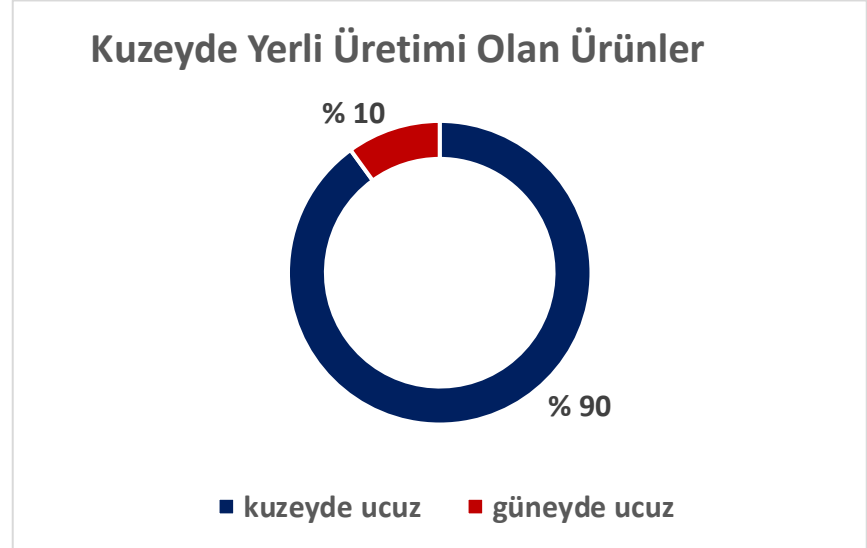

Kaynak : Prologue Consulting Ltd

“Yerli üretilmiş ürünlerde Kuzey ucuzluk oranı %90

Yerli üretilmeyen ürünlerde Kuzey ucuzluk oranı %57

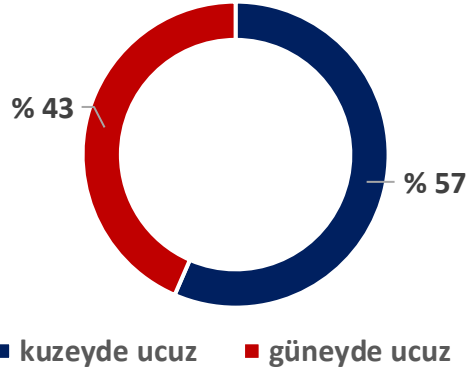
Kuzey’de yerli üretimi olan ürünlerin %90’ı Kuzey’de Güney’e göre daha ucuzdur.

Buna karşılık Kuzey’de yerli üretimi bulunmayan ürünlerin %57’si Kuzey’de daha ucuzdur. Bu 33 puanlık fark, yerli üretimin ürün fiyatlarını kontrol altında tutmada belirleyici bir etken olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu da aslında Kuzey’de yerli üretimin bulunmasının ürün fiyatlarının kontrol altında tutulması anlamında önemli bir etken olduğunu ortaya koyması açısından önemli bir bulgudur.

Kuzeyde Yerli Üretimi Olmayan Ürünler

“Pahalılık; FİF olan yerde değil, üretimin olmadığı yerde baş göstermektedir.”

Fiyat İstikrar Fonu'nun (FİF) piyasa fiyatları üzerinde enflasyonist bir baskı yarattığı iddiası, Mayıs 2026 rapor verileriyle çelişmektedir. Yapılan analizde nihai raf fiyatını belirleyen ana unsurun fonlar değil; yerel üretim kapasitesi, ölçek ekonomisi ve rekabetçi piyasa yapısı olduğu ispatlanmıştır. FİF, yerli üretimi koruyarak ithalat bağımlılığından kaynaklanacak çok daha sert fiyat dalgalanmalarına karşı bir bariyer görevi görmekte ve dolaylı yoldan fiyat istikrarına hizmet etmektedir.”

Yerli üretim olmayan alanlarda Kuzey fiyatlarının yüksekliği; ithalata bağımlı yapının getirdiği yapısal ekonomik nedenlerden kaynaklanmaktadır. İthal ürünlerin adaya geliş maliyeti (navlun, sigorta ve liman masrafları) doğrudan döviz bazlıdır. Euro/TL'nin 51,60 TL olduğu bu ortamda bu maliyet yük son derece ağırdır.

4. 'FİF Pahalılık Yararır' Argümanının Çürütülmesi

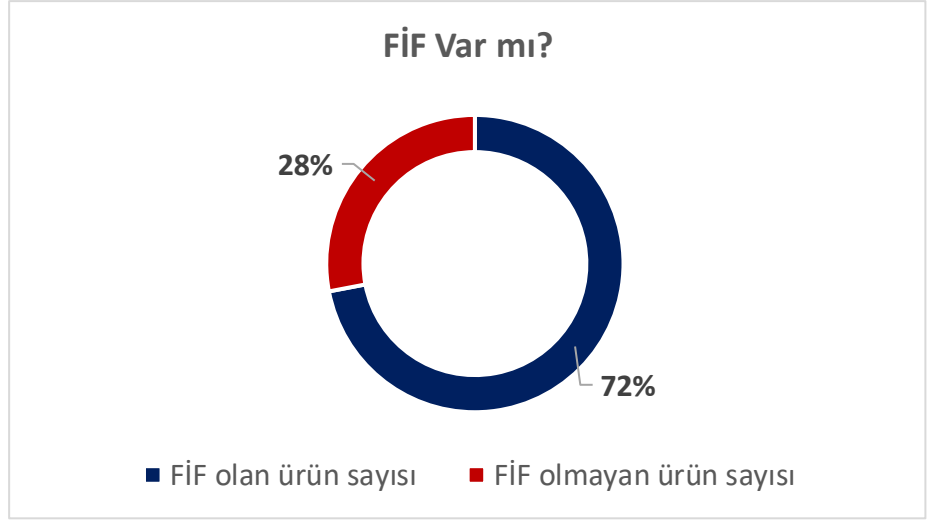
FİF'in yerli sanayii koruma işlevi gördüğü ve bu koruyucu niteliğinin tüketici aleyhine fiyat artışlarına yol açtığı yönünde bir algı zaman zaman kamuoyunda yer bulmaktadır. Bu araştırmanın verileri söz konusu argümanı doğrulamamaktadır. Aksine tersini kanıtlamaktadır.

Bu çalışmada da önceki yıllardaki çalışmalara benzer bir sonuç olarak FİF uygulanan yerli ürünlerin %90'ı Kuzey'de daha ucuzdur.

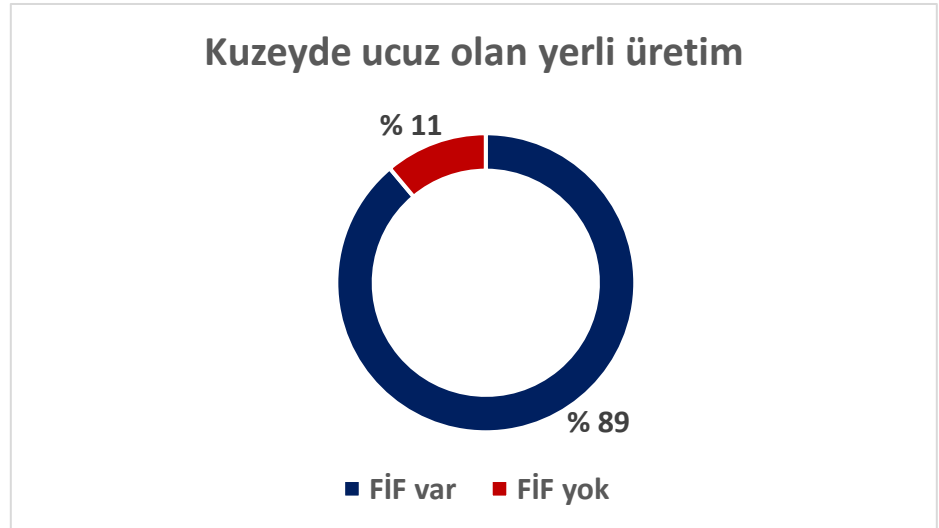
- Eğer FİF doğrudan pahalılık yaratsaydı, fonun uygulandığı ürünlerin Güney'den daha pahalı olması gerekirdi. Ancak veriler, FİF uygulanmasına rağmen fiyat avantajının korunduğunu göstermektedir.
- FİF, büyük ölçüde yerli üretimi olan ve zaten rekabetçi fiyatlar sunabilen ürünlere uygulanmaktadır. Yerli üretim piyasada olduğunda, ithalatçılar kar marjlarını "yerli ürün fiyatına" göre ayarlamak zorunda kalmakta; bu durum tüm piyasada bir "fiyat tavanı" oluşturmaktadır.

Ürün sepeti içerisinde bulunan ürünlerde FİF olan ve olmayan ürünlerin % dağılımı ise aşağıdaki gibidir.

“Bu sonuçlara göre yerli üretimi koruyan Fiyat İstikrar Fonu’nun pahalılık yaratarak, alışverişini güneye kaydıracağı iddiasının geçen senelerdeki çalışmalarda da olduğu gibi bu seneki çalışmada da bilimsel olarak doğru olmadığı ortaya çıkmıştır”. Aksine yerli üretimin korunmasının ve büyüyen sanayi üretiminin piyasayı ucuzlattığı bilimsel olarak gösterilmiştir. Bu kapsamda tüm büyüyen ekonomilerdeki gibi sanayi üretimi ülkemizde de geliştirilmeli devlet politikası haline getirilmelidir. Bilinmelidir ki gelişen üretim, beraberinde ucuzluk ve istihdam artışı getirecektir”

Bu çalışmada da önceki yıllardaki çalışmalara benzer bir sonuç olarak ürün üzerinde FİF olup olmamasının Kuzey ve Güney’deki ucuzluk üzerinde bir etki yapmadığı ortaya çıkmıştır.

5. Sektörel Göstergeler

Süt ve süt ürünleri grubu, yerli üretimin fiyat istikrarındaki belirleyiciliğini en net gösteren kategoridir. Uzun ömürlü süt, yoğurt, beyaz peynir, taze kaşar ve hellimin tamamı hem yerli üretimli hem de Kuzey’de daha ucuzdur.

Taze meyve ve sebze grubunda yerli üretimli ürünlerin tamamına yakını Kuzey’de rekabetçi fiyatlar sunmaktadır.

Temizlik ürünleri kategorisinde yerli üretim kapsamı son derece geniş ve bu kategorideki ürünlerin neredeyse tamamı Kuzey’de daha uygun fiyatla satılmaktadır.

FİF’li yerli ürünlerde Kuzey’in Güney’e kıyasla fiyat avantajı sunduğu gözlemlenmiştir.

6. Kuzeyde Daha Ucuz Olan Başlıca Ürünler

Gıda ürünlerinden bazıları:

- Et ve süt grubu: Tavuk bütün, Bolibeeff, uzun ömürlü süt, soya sütü, inek yoğurdu, beyaz peynir, taze kaşar, Edam, Gouda, hellim
- Yumurta ve yağlar: Yumurta
- Meyveler: Portakal, nar, çilek, elma, muz (Chiquita), kuru kayısı
- Kuru gıda: Bulgur, siyah zeytin, toz şeker, pekmez, tahin helva, haşlanmış kuru fasulye
- İçecekler: Dondurma, et/tavuk suyu, kahve, kola (kutu ve PET), meyve suyu karton kutu
- Diğer: Bisküvi, somon, whiskey (ithal)

Temizlik ürünlerinden bazıları:

- Çamaşır deterjanı (sıvı), çamaşır suyu, çamaşır yumuşatıcısı, kireç önleyici
- Bulaşık deterjanı (sıvı), sıvı deterjan/yüzey temizleyici
- Normal sabun, şampuan (krematsız), kağıt havlu, kağıt peçete, tuvalet kağıdı
- Baby wipes (ıslak havlu), ıslak cep mendili

“Kuzeyin her zaman daha fazla ucuz olması, yerli üretimin devam ettirilmesine ve geliştirilmesine bağlı olacaktır.

7. Sonuç

- Bu çalışma, 2013 yılında başlayan ve düzenli aralıklarla tekrarlanan karşılaştırmalı fiyat araştırması serisinin 2026 yılı güncellemesini oluşturmaktadır.
- 2026 yılı için yapılan bu fiyat karşılaştırması temel tüketim ürünlerinde Kuzey Kıbrıs'ın genel olarak daha avantajlı fiyatlar sunduğunu göstermektedir. Ürün sepetinin %79,5'inde Kuzey'in daha ucuz olması tüketici maliyetleri açısından önemli bir fark ortaya koymaktadır.
- Kıbrıs Türk sanayicisi, özellikle temel gıda gruplarında kar marjını toplumsal fayda ile dengelemekte; bu tutum yüksek kur dönemlerinde fiyat şoklarının önüne geçmektedir.
- Ayrıca yerli üretime sahip ürünlerde fiyat avantajının daha da belirgin olması, yerli üretimin desteklenmesinin hem tüketici refahı hem de ekonomik sürdürülebilirlik açısından önemli olduğunu göstermektedir.
- Bu kapsamda tüketicinin daha uygun fiyatta ürün alabilmesini sağlayan yerli üretimin girdi maliyetlerinin düşürülmesi, desteklenmesi ve korunması gerekmektedir.
- Geçmişten günümüze kadar uygulanan yanlış devlet politikaları sonucunda birçok sanayi alt sektöründe üretimin durmasının tüketiciye pahalılık olarak yansdığı düşünülmektedir. Bu yanlışlıkların ivedilikle ortadan kaldırılması ve sektörel çalışmalar yapılarak ülke sanayisinin güçlendirilmesi hedeflenmelidir.
- Yerli üretimin desteklenmesi devlet politikası haline getirilmelidir.
- 2013 yılından bu yana sürdürülen bu araştırma serisi, sektörel piyasa dinamiklerini izlemenin değerli bir aracı olmuştur, politika yapıcılara kanıta dayalı karar alma olanağı sunmaktadır.

8. Ürün Karşılaştırma Tablosu

Açıklama: Kuzey Ucuz = Kuzeyde daha ucuz | Güney Ucuz = Güneyde daha ucuz | ✓ = Yerli üretim mevcut, = FİF mevcut, =FİF olan Yerli Üretim Kuzeyde daha Ucuz

ÜRÜN GRUBU	KUZEY / GÜNEY UCUZ	Yerli Üretim	FİF	FİF olan Yerli Üretim Kuzeyde daha Ucuz
1) PİRİNÇ BALDO(LONG GRAIN)	Kuzey Ucuz		✓	
2) UN(BUĞDAY)	Kuzey Ucuz	✓		
3) BİBERON MAMASI(KUTU)	Güney Ucuz			
4) PİLAVLIK BULGUR	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
5) BİSKÜVİ(TEKLİ NORMAL)	Kuzey Ucuz		✓	
6) MAKARNA ÇUBUK(SPAGETTİ)	Güney Ucuz			
7) MISIR GEVREĞİ	Güney Ucuz			
8) KUZU ETİ BUT VE KOL(TAZE)	Güney Ucuz	✓		
9) TAVUK BÜTÜN	Kuzey Ucuz	✓		
10) BOLİBEEF	Kuzey Ucuz		✓	
11) SÜT(UZUN ÖMÜRLÜ)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
12) YOĞURT(İNEK)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
13) BEYAZ PEYNİR	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
14) TAZE KAŞAR (KİLO FİYATI)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
15) EDAM(PAKET)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
16) GOUDA	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
17) HELLİM(İNEK)	Kuzey Ucuz	✓		✓
18) YUMURTA(DÜZİNE)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
19) AYÇİÇEK	Kuzey Ucuz		✓	
20) PORTAKAL	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
21) NAR	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
22) ÇİLEK	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
23) ELMA	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
24) LİMON SARI	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
25) MUZ(CHİQUİTA)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
26) KURU KAYISI(KG)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
27) KURU ERİK	Kuzeyde yok		✓	
28) KURU ÜZÜM	Güney Ucuz		✓	
29) PATATES (ESKİ)(KG)	Kuzey Ucuz	✓	Yasak	✓
30) DONDURULMUŞ PATATES	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
31) DONDURULMUŞ BEZELYE(KG)	Kuzey Ucuz		✓	
32) HAŞLANMIŞ KURU FASÜLYE TENEKE	Kuzey Ucuz		✓	
33) KURU FASÜLYE PAKETTE	Kuzey Ucuz		✓	
34) SALÇA DOMATES(TENEKE KUTU)	Kuzey Ucuz			
35) ZEYTİN SİYAH (GEMLİL/PAKET NATÜREL)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
36) TOZ ŞEKER PAKET(KG)	Kuzey Ucuz			
37) BAL SÜZME	Güney Ucuz	✓	✓	
38) PEKMEZ(HARUP)	Kuzey Ucuz	✓		
39) TAHİN HELVA	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
40) DONDURMA(KAPLAR)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
41) ET SU/TAVUK SU(KG)	Kuzey Ucuz			
42) KETÇAP	Güney Ucuz			
43) MAYONEZ	Güney Ucuz			
44) KAHVE	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓

45) HAZIR KAHVE(NESCAFE)	Kuzey Ucuz	✓		
46) SU	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
47) MADEN SUYU	Güney Ucuz	✓	✓	
48) KOLA(TENEKE KUTU)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
49) KOLA(PET ŞİŞE)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
50) MEYVE SUYU KARTON KUTU	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
51) WİSKEY(İTHAL)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
52) ÇAMAŞIR DETERJANI SIVI	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
53) ÇAMAŞIR SUYU	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
54) ÇAMAŞIR YUMUŞATICISI	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
55) KİREÇ ÖNLEYİCİ	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
56) BULAŞIK DETERJANI SIVI	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
57) SIVI DETERJAN/YÜZEY TEMİZLEYİCİ	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
58) SIVI SABUN(POMPALI)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
59) NORMAL SABUN	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
60) ŞAMPUAN(KREMSİZ)	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
61) MOP	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
62) SÜPÜRGE	Güney Ucuz	✓	✓	
63) KAĞIT HAVLU	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
64) KAĞIT PEÇETE	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
65) TRAŞ KÖPÜĞÜ(TÜP-200 FIS)	Güney Ucuz			
66) DIŞ MACUNU(ORTA BOY)	Güney Ucuz			
67) DEODORANT(FIS FIS)	Güney Ucuz			
68) TUVALET KAĞIDI	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
69) ISLAK HAVLU(ÇOCUK POPOSU-BABY WİPES)	Kuzey Ucuz		✓	
70) ISLAK CEP MENDİLİ	Kuzey Ucuz	✓	✓	✓
71) BEBEK BEZİ	Güney Ucuz			
72) SOMON	Kuzey Ucuz		✓	
73) SÜT SOYA	Kuzey Ucuz			
74) COFFEE BEANS	Güney Ucuz	✓		

Kaynak : Prologue Consulting Ltd

Not: KURU ERİK fiyat araştırması sırasında kuzeyde bulunamadığı için hesaplamalara dahil edilmemiştir. Çalışma 73 ürün baz alınarak yapılmıştır.

Bu rapordaki en kritik veri şudur: Yerli üretimin olduğu ürünlerde ucuzluk oranı %90 iken, yerli üretimin olmadığı ürünlerde bu oran %57'ye düşmektedir. Yerli üretim varsa sanayici "fiyat sigortası" görevi görür ve fiyatı aşağıda tutar; yerli üretim yoksa fiyat tamamen küresel piyasa koşullarına ve döviz kurunun tüm sertliğine teslim olur.

Sonuç olarak yerli üretim; kur dalgalanmalarına, tedarik zinciri kırılabilirliğine ve piyasa baskısına karşı tüketiciyi koruyan stratejik bir ekonomik güvencedir. Sürdürülebilir bir ekonomi için güçlü bir sanayi sektörü gerekmektedir!

t : +90 392 225 81 31 f : +90 392 225 81 30

e: info@kibso.org w: www.kibso.org

 sanayiodasi sanayiodasi

Kıbrıs Türk Sanayi Odası

Organize San. Bölgesi, 2. Cadde, No.19 Lefkoşa, KKTC